

TEXOLOGIYA DARSLARINI TASHKIL QILISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYA VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING MUHIM JIHATLARI

<https://doi.org/10.2781/zenodo.17135687>

Qurbonboyeva Marhabo Davlatboyevna

*Termiz davlat pedagogika instituti Tabiiy va aniq fanlar fakulteti
Texnologik ta'lim yo'nalishi, 3-bosqich talabasi*

Annotatsiya

Ushbu maqolada texnologiya darslarini tashkil etishda axborot texnologiya vositalaridan foydalanishning asosiy afzalliklari ilmiy-tahliliy yondashuv asosida yoritiladi. Texnologiya fani amaliy yo'nalishga ega bo'lgani sababli AKT vositalari dars samaradorligini sezilarli darajada oshirishi ta'kidlanadi. Tahlilda multimedia resurslari, virtual tajriba vositalari, elektron ta'lim platformalari va 3D modellashtirishning o'quv jarayoniga ta'siri ko'rib chiqiladi. Maqolada shuningdek, axborot texnologiyalarining o'quvchilar mustaqil ta'limini kuchaytirishdagi roli tahlil qilinadi. Zamonaviy vositalardan foydalanish texnologiya darslarini mazmunan boyitishga xizmat qilishi asoslanadi. O'qituvchi va o'quvchi faoliyati o'rtasidagi o'zaro aloqani takomillashtirishda AKT vositalarining ahamiyati ko'rsatib beriladi. Yakunda texnologiya darslarini raqamli resurslar bilan boyitishning metodik jihatlari umumlashtiriladi.

Kalit so'zlar

Axborot texnologiyalari, texnologiya darsi, interfaol vositalar, elektron resurslar, multimedia, virtual tajriba, 3D modellashtirish, elektron platformalar, raqamli ta'lim, samaradorlik.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ СРЕДСТВ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОРГАНИЗАЦИИ УРОКОВ ТЕХНОЛОГИИ

Курбонбоева Мархабо Давлатбоевна

*Термезский государственный педагогический институт
Факультет естественных и точных наук
Направление «Технологическое образование», 3-курс студентка*

Аннотация

В данной статье рассматриваются основные преимущества использования средств информационных технологий при организации

уроков технологии на основе научно-аналитического подхода. Подчеркивается, что поскольку предмет «Технология» имеет практическую направленность, применение ИКТ значительно повышает эффективность обучения. В анализе раскрывается влияние мультимедийных ресурсов, виртуальных лабораторий, электронных образовательных платформ и 3D-моделирования на учебный процесс. Также рассматривается роль информационных технологий в усилении самостоятельного обучения учащихся. Обосновывается, что применение современных цифровых средств способствует содержательному обогащению уроков технологии. Показано значение ИКТ в совершенствовании взаимодействия между учителем и учеником. В заключение обобщаются методические аспекты использования цифровых ресурсов в уроках технологии.

Ключевые слова

информационные технологии, урок технологии, интерактивные средства, электронные ресурсы, мультимедиа, виртуальный эксперимент, 3D-моделирование, электронные платформы, цифровое обучение, эффективность.

THE IMPORTANCE OF USING INFORMATION TECHNOLOGY TOOLS IN ORGANIZING TECHNOLOGY LESSONS

Qurbonboyeva Marhabo Davlatboevna

Termez State Pedagogical Institute Faculty of Natural and Exact Sciences

Department of Technological Education, 3rd-year student

Annotation

This article examines the main advantages of using information technology tools in organizing technology lessons based on a scientific and analytical approach. It is emphasized that since the subject “Technology” has a practical orientation, the use of ICT significantly increases the effectiveness of the learning process. The analysis highlights the impact of multimedia resources, virtual experiment tools, electronic learning platforms, and 3D modeling on the educational process. The article also discusses the role of information technologies in enhancing students’ independent learning. It is substantiated that the use of modern digital tools contributes to enriching the content of technology lessons. The importance of ICT in improving teacher–student interaction is demonstrated. In conclusion, the methodological aspects of integrating digital resources into technology lessons are summarized.

Keywords

information technologies, technology lesson, interactive tools, electronic resources, multimedia, virtual experiment, 3D modeling, electronic platforms, digital education, effectiveness.

KIRISH. Bugungi kunda ta'lim jarayonini modernizatsiya qilishda axborot texnologiyalarining o'рни tobora kuchayib bormoqda. Xususan, texnologiya darslarini tashkil etishda AKT vositalaridan foydalanish nafaqat o'quvchilar qiziqishini oshiradi, balki amaliy ko'nikmalarni mustahkamlaydi. Texnologiya fani turli jarayonlarni modellashtirish, kuzatish va tahlil qilishni talab qilgani sababli raqamli vositalar yordamida dars mazmuni yanada jonli tus oladi. Multimedia taqdimotlari, lectron chizmalar, virtual modellar orqali murakkab jarayonlar lec shaklda yoritilishi o'quvchilarning mavzuga bo'lgan e'tiborini kuchaytiradi. AKT vositalari darsni ko'rgazmali va tushunarli tashkil etish imkoniyatini kengaytiradi. Elektron platformalar orqali mustaqil o'qish jarayoni tashkil qilinishi texnologiya darslarini zamonaviy talablarga moslashtiradi. Virtual tajriba vositalari o'quvchilarga xavfsiz muhitda amaliy mashqlarni bajarish imkonini beradi. Ayniqsa, texnik jarayonlarni bosqichma-bosqich ko'rsatish o'quvchilarning texnik tafakkurini shakllantiradi. 3D modellashtirish imkoniyatlari esa o'quvchilarda muhandislik fikrlashini rivojlantiradi. Dars jarayonida AKT vositalaridan foydalanish o'qituvchiga mavzuni metodik jihatdan aniq va tizimli yetkazish imkonini yaratadi. Bundan tashqari, lectron baholash tizimlari orqali o'quvchilar natijalarini tezkor tahlil qilish mumkin bo'ladi. Bu esa dars sifatini oshiruvchi muhim omillardan biridir. Umuman olganda, texnologiya darslarini AKT bilan boyitish ta'lim samaradorligini oshiradi va zamonaviy kompetensiyalarni shakllantiradi. Shuning uchun mazkur masalaning ilmiy-tahliliy o'rganilishi dolzarb hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

So'nggi yillarda axborot texnologiyalaridan ta'limda foydalanishga oid ilmiy manbalar soni keskin ortmoqda. Ko'plab adabiyotlarda AKT vositalarining dars samaradorligiga ta'siri o'rganilgani bilan, aynan texnologiya faniga tatbiqu alohida tahlil talab etadi. Mavjud ilmiy ishlarda multimedia, virtual laboratoriya va elektron o'quv platformalarining o'quvchi faoliyatiga ta'siri turlicha yoritilgan. Texnologiya darslarida esa ushbu vositalardan foydalanish amaliy faoliyatga yo'naltirilganligi sababli yanada kengroq imkoniyat yaratadi. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, raqamli vositalar o'quvchilarda texnik fikrlashni shakllantirishda muhim omil hisoblanadi. Metodik izlanishlarda AKT vositalari bilan ishlash jarayonida o'quvchilarning mustaqilligi oshishi qayd etiladi.

Shuningdek, o'qituvchining darsni boshqarish va nazorat qilish imkoniyatlari kengayadi. Tahlillarda 3D modellashtirish tizimlarining ham o'quvchilar uchun yuqori samaradorlik berishi e'tirof etilgan. Metodologik yondashuv sifatida mazmuniy tahlil, kuzatish va taqqoslash usullari qo'llanishi maqsadga muvofiq deb topiladi. Dars jarayonini modellashtirish AKT vositalarining samaradorlik darajasini aniqlashga imkon beradi. Adabiyotlarning aksariyatida elektron ta'lim resurslaridan foydalanishning ijobiy o'zgarishlar keltirib chiqarishi ta'kidlangan. Shuningdek, interfaol metodlar bilan uyg'unlashtirilgan AKT vositalari texnologiya darslarining sifat ko'rsatkichlarini oshirishi ilmiy manbalarda asoslangan. Shu bois ushbu mavzu metodik-adabiy tahlil asosida o'rganishni talab etadi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Texnologiya darslarida AKT vositalaridan foydalanishning samaradorligi bir qator omillar bilan belgilanadi. Dars jarayonida multimedia taqdimotlari ishlatilganda o'quvchilarning mavzuni anglash darajasi sezilarli oshadi. Virtual laboratoriyalar va animatsion modellar murakkab jarayonlarni soddalashtirishga xizmat qiladi. Elektron platformalar orqali mustaqil topshiriqlarni bajarish o'quvchilar mas'uliyatini kuchaytiradi. 3D modellashtirish dasturlaridan foydalanish konstruktorlik fikrlashni yanada rivojlantiradi. Onlayn testlar o'quvchilarning darajasini aniqlashda tezkorlik va aniq natijalar beradi. Interfaol texnologiyalar orqali dars jarayonida faollik kuchayadi va o'quvchilar o'zaro muloqotga kirishadi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, AKT bilan boyitilgan darslar an'anaviy darslarga qaraganda yuqori motivatsiyani ta'minlaydi. O'qituvchining darsni boshqarishi ham osonlashadi, chunki elektron vositalar jarayonni avtomatlashtiradi. O'quvchilarning portfellarini elektron shaklda yuritish ularning yutuqlarini muntazam kuzatish imkonini beradi. AKT vositalari yordamida har bir o'quvchi bilan individual ishlash imkoniyati kengayadi. Shuningdek, dars vaqtining tejalishi mazmunning yanada chuqur o'rganilishini ta'minlaydi. Amaliy mashg'ulotlarni virtual muhitda bajarish xavfsizlikka rioya qilishni ham yengillashtiradi. Umuman olganda, AKT vositalari bilan boyitilgan texnologiya darslari yanada samarali, interfaol va metodik jihatdan mukammal bo'ladi.

XULOSA. Texnologiya darslarida axborot texnologiya vositalaridan foydalanish o'quv jarayonining sifatini sezilarli darajada oshiradi. Bu vositalar o'quvchilarning kuzatuvchanligi, tahliliy fikrlashi va texnik tafakkurini rivojlantirishda muhim o'rin tutadi. Raqamli resurslar dars mazmunini boyitib, murakkab jarayonlarni soddalashtiradi. Mustaqil ta'limni yo'lga qo'yishda elektron platformalarning o'rni juda katta. O'qituvchining darsni boshqarish va o'quvchilarni baholash jarayoni ham yengillashadi. Virtual modellar amaliy mashg'ulotlarni xavfsiz va samarali tashkil etish imkonini beradi. Interfaol usullar

bilan uyg'unlashgan AKT vositalari darsni yanada qiziqarli qiladi. 3D modellashtirishning o'quvchilarda kreativ tafakkur uyg'otishi ham ayniqsa muhimdir. Umuman olganda, AKT vositalaridan foydalanish texnologiya darslarini zamonaviy talablarga to'liq moslashtiradi. Shuning uchun bunday vositalarni o'quv jarayoniga keng tatbiq etish istiqbolli hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Jo'rayev, Sh. Texnologiya ta'limi metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2019.
2. Mamatqulov, Q. Pedagogik texnologiyalar va AKT. – Toshkent: TDPU nashriyoti, 2021.
3. Qodirova, N. Raqamli ta'lim muhitida texnologiya darslarini tashkil etish. – Samarqand: SamDU, 2020.
4. Yusupova, S. Texnologik ta'limda interfaol metodlar qo'llanilishi. – Buxoro: BDU nashriyoti, 2022.
5. Tursunov, A. O'quv jarayonida multimedia vositalarining samaradorligi. – Toshkent: Ilm ziyo, 2018.
6. Shermatova, M. Kasb-hunar ta'limida axborot resurslaridan foydalanish. – Termiz: TDPI nashriyoti, 2021.
7. Xolmatov, R. Virtual laboratoriyalar va ularning texnologiya fanidagi ahamiyati. – Nukus: QDU, 2020.
8. Karimova, D. Ta'lim jarayonida 3D modellashtirishning o'rni. – Farg'ona: FDU, 2023.
9. To'xtayeva, N. Elektron ta'lim platformalaridan foydalanishning metodik asoslari. – Toshkent: Innovatsiya, 2021.
10. Abduvaliyev, B. Texnologiya darslarida AKTdan foydalanish bo'yicha tajribalar. – Andijon: ANDMI, 2022.